

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

10!

**Kymmenen vuotta
yhteistyötä pohjoismaisen
tasa-arvorahaston kautta**

Sisältö

Johdanto	3
Tutkijaverkosto etsii ratkaisuja arktiselle alueelle	5
Pohjoismaiden ja Baltian maiden poliisiyhteistyö sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi	7
Pohjoismaista yhteistyötä verkkoväkivallan torjumiseksi	9
Uusi pohjoismainen miehiin ja maskuliinisuusnormeihin keskittyvä alusta	11
Nuorille normien rikkojille tukea työssäoppimisen aikana	15
GenderLAB, muutostyön työpajamenetelmä	17
Nuorten keskuudessa tapahtuvan seksuaalisen häirinnän vastaista toimintaa	19
Monimuotoisuus mediassa – laatu- ja demokratiakysymys	23
Menetelmiä koulujen normikriittiseen työhön	26
Tasa-arvonäkökulma kriisitietoon (korona)pandemian aikana	29
nikk.no/nordiskjamstalldhetsfond	32
Tietoja tästä julkaisusta	33

Tämä julkaisu on saatavilla myös saavutettavana verkkoversiona:

<https://pub.norden.org/nord2023-008>

Johdanto

Kun Pohjoismaiden ministerineuvosto perusti kesäkuussa vuonna 2013 Pohjoismaiden tasa-arvorahaston, oli tavoitteena edistää pohjoismaista yhteistyötä tasa-arvon alalla. Siitä asti on rahasto myöntänyt rahoitusta vapaaehtoisjärjestöille, viranomaisille, tutkijoille ja verkostoille 79 erilaisen hankkeen puitteissa. Tässä julkaisussa esittelemme kokemuksia, näkemyksiä ja vaikutuksia rahaston ensimmäisten kymmenen vuoden ajalta.

Hankkeiden kautta eri järjestöt vähintään kolmesta eri pohjoismaasta tai Färsaarilta, Grönlannista ja Ahvenanmaalta tekevät yhteistyötä edistääkseen tasa-arvoa Pohjoismaissa. Maat voivat tehdä yhteistyötä myös Viron, Latvian tai Liettuan kanssa. Rahastoyhteistyöt ovat johtaneet lainsäädäntöehdotuksista ja koulutusvälineistä konferensseihin ja toimintapoliittisiin asiakirjoihin.

Tässä julkaisussa tutustutaan kymmeneen yhteistyöhön, yksi jokaiselta rahaston historian vuodelta, ja niiden konkreettisiin tuloksiin. Hankkeisiin osallistujat jakavat lyhyiden reportaasien ja haastattelujen muodossa omia kokemuksiaan, tietoa ja näkemyksiään omasta tasa-arvotyöstään. Niissä pohditaan pohjoismaisen yhteistyön etuja ja sitä, kuinka voimme vastata pohjoismaisen tasa-arvotyöohjelman haasteisiin. Ne tarjoavat meille myös esimerkkejä siitä, miten lapsi- ja nuorisonäkökulma voidaan sisällyttää tasa-arvotyöhön ja edistää globaaleja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Tasa-arvorahaston kautta rahoitettujen yhteistyöhankkeiden ansiosta olemme saaneet lisää tietoa, joka leviää pohjoismaisten rajojen yli. Jakamisen ansiosta voi useampi hyötyä sekä inspiroida uusien jännittävien pohjoismaisten yhteistyöhankkeiden syntymiseen.

Pohjoismaiden tasa-arvotiedon keskus, NIKK, hallinnoi rahaston hakuilmoituksia, arviointeja ja seurantaa. NIKK sijaitsee Göteborgin yliopiston sukupuolitutkimuksen kansallisessa sihteeristössä ja on hallinnoinut vuodesta 2020 asti myös Pohjoismaiden LGBTI^[1] -rahastoa.

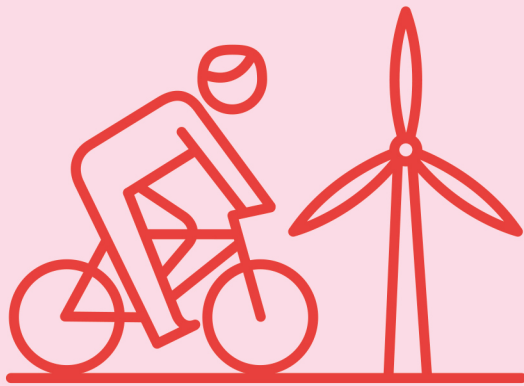
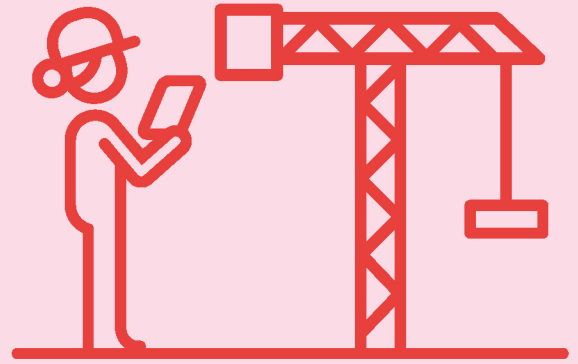
"Sukupuolten tasa-arvo on yksi Pohjoismaiden yhteisistä perusarvoista. On erittäin tärkeää, että tuemme sekä voittoa tavoittelemattomia järjestöjä että akateemisessa maailmassa toimivia, jotka työskentelevät sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi. Minulla ei ole epäilystäkään siitä, että rahastosta tuetut hankkeet ja tutkimus auttavat hallituksiamme muotoilemaan sukupuolten tasa-arvoa koskevaa politiikkaa ja edistämään tasa-arvoa yhteiskunnissamme."

– Katrín Jakobsdóttir, Islannin pääministeri

---

1. LGBTI on lyhenne sanoista Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender ja Intersex. Tätä lyhennettä käytetään pohjoismaisissa ja monissa kansainvälisissä yhteyksissä

KEY FIGURES

79

PROJECTS

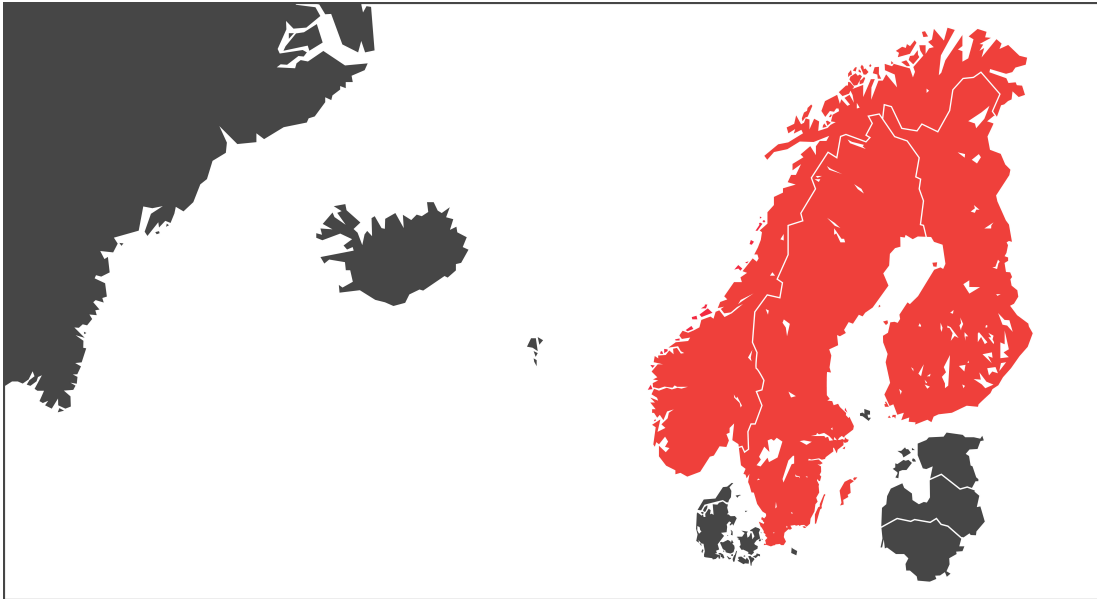
347

ORGANISATIONS

Tutkijaverkosto etsii ratkaisuja arktiselle alueelle

SUOMI, RUOTSI, NORJA, VENÄJÄ

Pohjoismainen tutkijaverkosto Arctic Change Network tutkii arktisen alueen muutoksia sukupuolinäkökulman kautta. Tavoitteena on vahvistaa eri yliopistojen tutkijoiden välistä yhteistyötä ja lisätä tietoa alueen haasteista.

Pohjoismaiden tasa-arvorahasto myönsi vuonna 2013 kolmen eri yliopiston tutkijoille rahoitusta verkoston perustamiseen kaksivuotisen "Sukupuolinäkökulma ja arktisen alueen ilmasto" -hankkeen avulla. Hankkeen aikana tutkijoille järjestettiin verkostotapaamisia eri yliopistojen välillä. Ryhmä keräsi myös materiaalia laajempaan ikääntymistä arktisella alueella koskevaan tutkimushankkeeseen. Lapin yliopiston tutkija Shahnaj Begun työskenteli hankkeen parissa jo tutkijakoulutettavana ja on ollut verkostossa mukana alusta asti. Hän katsoo, että arktisella alueella on edessä suuri demografinen haaste, joka on lähtöisin siitä, että monet nuoret ja erityisesti monet nuoret naiset muuttavat pois alueelta.

– Nuorten poismuutto tarkoittaa sitä, että on pulaa henkilöistä, jotka pystyvät hoitamaan alueelle jääviä vanhuksia. Tämä on ongelma, josta meidän on keskusteltava ja johon Pohjoismaiden pitäisi löytää yhteisiä ratkaisuja, hän sanoo.

Sukupuolinäkökulma ilmastonmuutokseen

Shahnaj Begun mainitsee ilmastonmuutoksen toisena suurena arktisen alueen haasteena ja toteaa, että ilmastonmuutos ja demografiset haasteet liittyvät osittain toisiinsa.

– Ilmastonmuutos tekee elämästä epävarmaa ja se taas vaikuttaa valitettavasti siihen, että monet nuoret eivät usko tulevaisuuteen täällä, hän sanoo.

Hän katsoo, että on tärkeää analysoida ilmastonmuutoksen vaikutuksia sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulman kautta.

– Ilmastonmuutos vaikeuttaa esimerkiksi poroja hoitavia saamelaisia siten, että poroilla on entistä vaikeampaa löytää syötävää. Se vaikuttaa ensisijaisesti miehiin, sillä on yleisempää, että miehet hoitavat poroja, mutta se vaikuttaa myös naisiin, kun taloudellinen tilanne vaikeutuu ja perinteinen elämäntyyli on uhattuna.

Kasvava tutkijaverkosto

Shahnaj Begun katsoo, että heidän arktisen alueen sukupuolitutkimusverkostonsa on vuosien mittaan avannut monia ovia niin uusille yhteistyöhankkeille kuin uusille tutkimushankkeillekin.

Verkosto koostui aluksi Suomen Lapin yliopiston, Ruotsin Uumajan yliopiston ja Norjan Tromsø yliopiston tutkijoista. Ryhmä on viimeisten kymmenen vuoden aikana kasvanut ja nykyään ryhmään kuuluu muun muassa Islannin Reykjavikin yliopiston ja Kanadan Manitoban yliopiston tutkijoita.

– Verkosto on helpottanut meitä arktisella alueella tai sitä koskevaa tutkimusta tekeviä sukupuolitutkijoita löytämään kollegoita ideoiden vaihtoon tai tekemään yhteistyötä, ja se on hyvin arvokasta.

Sukupuolinäkökulma ja arktinen ilmasto

Myönnetty vuonna: 2013

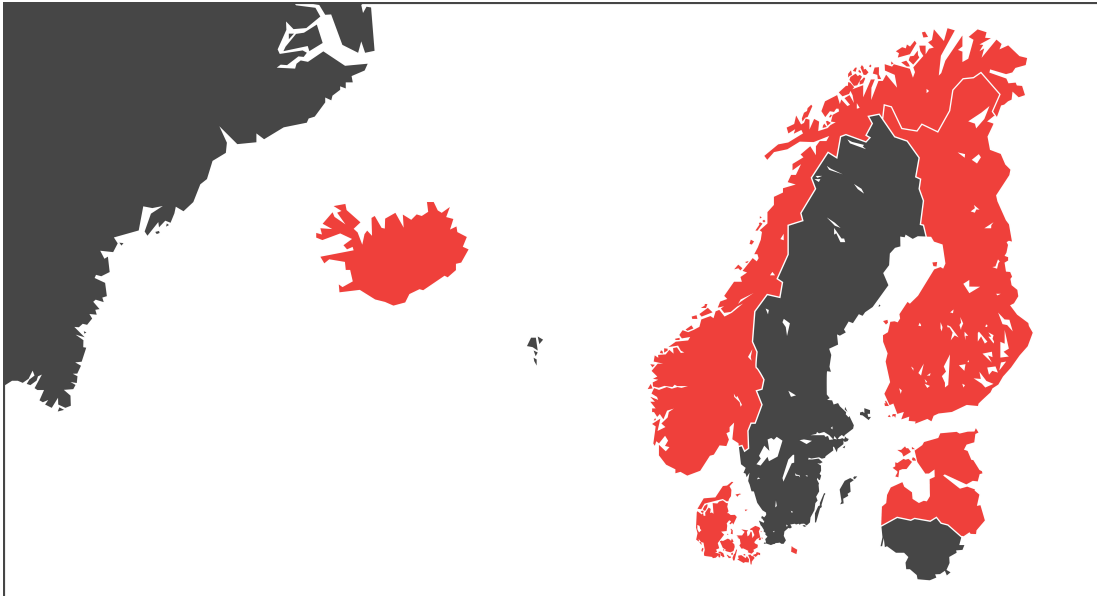
Aihe: Tasa-arvo- ja hyvinvointipolitiikka

Rahoituksen määrä: 150 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Unit for Gender Studies, Lapplands universitet (SE)
- Umeå universitet (SE)
- Tromsø universitet (NO)
- Northern (Arctic) Federal University NArFU (RU)

Pohjoismaiden ja Baltian maiden poliisiyhteistyö sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi

TANSKA, VIRO, SUOMI, ISLANTI, LATVIA, NORJA

Hanke "Sukupuoleen liittyvä väkivalta Pohjoismaissa ja Baltiassa" keskittyi miesten väkivaltaa koskevan tietoisuuden lisäämiseen. Pohjoismaiden tasa-arvorahasto rahoitti hanketta ja se toteutettiin vuosina 2014-2015. Hanketta johti Nordic-Baltic Network of Policewomen (NBNP), joka kokoaa yhteen Pohjoismaiden ja Baltian maiden poliisiorganisaatioiden naisia.

– Halusimme kiinnittää huomioita näihin asioihin ja lisätä tietämystä maidemme poliisivoimissa, varsinkin kun on kyse ihmiskaupasta, sanoo Inese Voloseviča.

Hän työskentelee poliisikomisariona Latvian poliisissa ja on NBNP:n hallituksen jäsen. Hän toimi verkoston puheenjohtajana vuonna 2015, kun sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskeva hanke toteutettiin.

Hankkeen puitteissa järjestettiin Pohjoismaiden ja Baltian maiden välinen konferenssi Riiaassa syksyllä 2015. Osallistujiin kuului poliiseja, päättäjiä ja eri kansalaisjärjestöjen edustajia.

– Se oli todella onnistunut yhdessä monien hyvien työpajojen ja puhujien kanssa. Meidän presidenttimme Vaira Vīķe-Freiberga osallistui ja piti ihmiskaupaa ja tasa-arvoa koskevan puheen. Tuntui, että teimme suuren vaikutuksen, sanoo Inese Voloseviča.

Herätti suurta kansainvälistä kiinnostusta

NBNP järjesti hankkeen puitteissa myös kaksi ohjelmanumeroa YK:n naistoimikunnan (CSW) vuosikokouksessa vuonna 2015. Kokous järjestetään New Yorkissa ja se kokoaa yhteen tuhansia osallistujia eri puolilta maailmaa.

– 350 henkilöä tuli kuulemaan työstämme Pohjoismaiden ja Baltian maiden verkostossa. Yllätyimme suuresta osallistumisesta ja kiinnostuksesta toimintaamme kohtaan, sanoo Inese Voloseviča.

Hän toteaa, että kansainvälisesti löytyy paljon kiinnostusta siitä, miten Pohjoismaiden ja Baltian maiden poliisi työskentelee sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa vastaan.

– Tämä ei ole vain meillä oleva ongelma, vaan tämä on globaali ongelma, hän sanoo.

Hän uskoo, että sukupuoleen perustuvan väkivallan vastaisessa työssä on tärkeää oppia toisilta kansainvälisellä tasolla ja hän näkee, että juuri Pohjoismaiden ja Baltian maiden väliselle yhteistyölle löytyy erityisen painavia syitä.

– Koska olemme naapureita, on hyvä yhteistyö näissä tapauksissa tärkeää, ja että työskentelemme samansuuntaisesti, hän sanoo.

Sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa Pohjoismaissa ja Baltiassa

Myönnetty vuonna: 2014

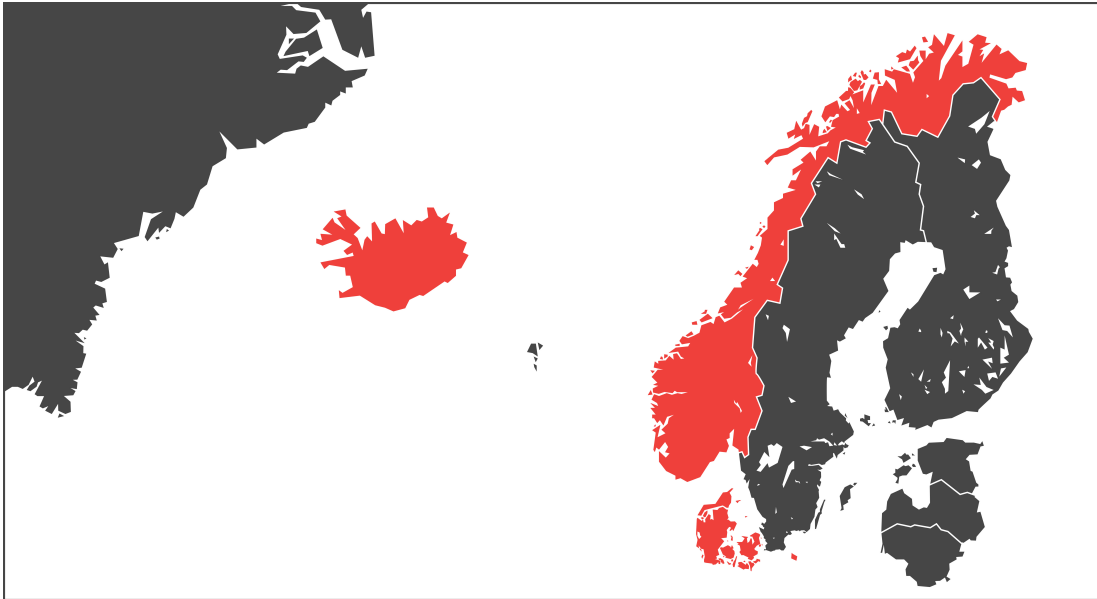
Aihe: Sukupuoleen perustuva väkivalta

Rahoituksen määrä: 300 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Nordic-Baltic Network of Policewomen (NBNP) (IS)
- Danish National Police (DK)
- Police and Border Guard Estonia (EE)
- Finnish National Police (FI)
- State Police of Latvia (LV)
- Ministry of Interior, Immunity (LV)
- National Criminal Investigation Service NCIS (Kripas) (NO)

Pohjoismaista yhteistyötä verkkoväkivallan torjumiseksi

ISLANTI, TANSKA, NORJA

Seksistisiä kommentteja. Uhkailua. Vastoin tahtoa leviävät alastonkuvat. Verkkoväkivalta on kasvava ongelma ja islantilaisessa naisjärjestössä Kvenréttindafélag Íslandsissa nähtiin jo varhain edut käsitellä ongelmaa Pohjoismaissa yhteisesti. Järjestölle myönnettiin rahoitusta vuonna 2015 hankkeeseen, joka toteutettiin yhteistyössä tanskalaisen järjestön Kvinderådetin ja norjalaisen järjestön Lkestillingscenteret KUN:n kanssa.

– Keskityimme siihen, mitä mahdollisuuksia naisilla on hakea oikeutta ja saada oikeussuojaa meidän eri maissamme, sanoo Brynhildur Heiðar- og Ómarsdóttir, Kvenréttindafélag Íslandsin entinen pääsihteeri ja nykyinen vanhempi neuvonantaja.

Islanti erottui joukosta

Nämä kolme organisaatiota kirjoittivat hankkeen puitteissa raportin "Preventing online gender-based violence in the Nordics", joka julkaistiin vuonna 2017. Raportti perustuu muun muassa haavoittuvassa asemassa olevien tanskalaisten ja norjalaisten naisten haastatteluista. Naiset kertovat raportissa omista kokemuksistaan olla yhteyksissä poliisin ja tuomioistuinten kanssa. Islannin tapauksista ei kuitenkaan pystytty raportoimaan, kertoo Brynhildur Heiðar- og Ómarsdóttir.

– Haastateltavia oli vaikea löytää, ei siksi, että islantilaiset naiset olisivat vähemmän altistettuina, vaan koska he eivät nähneet ilmoituksen tekemisessä mitään järkeä. Islannin laki oli sellainen, että heidän mahdollisuutensa käsitellä tapauksia oikeusteitse oli pieni.

Verkossa tapahtuvaa seksuaalista väkivaltaa ei mainittu islantilaisessa laissa kertaakaan ja vain harvat tekijät oli asetettu syytteeseen. Naiset myös pidättäytyivät ilmoittamasta, koska he eivät luottaneet, että poliisi ottaisi heidän tapauksensa vakavasti, hän lisää.

Asia nostettiin poliittiselle asialistalle

Brynhildur Heiðar- og Ómarsdóttir uskoo, että tämä pohjoismainen hanke auttoi nostamaan verkossa tapahtuvan seksuaalisen väkivallan kysymyksen poliittiselle asialistalle, varsinkin Islannissa.

– Näimme, että asiaan oli kiinnitetty enemmän huomiota Norjassa ja Tanskassa. Se, että Islanti erottui vertailussa negatiivisesti, aiheutti luultavasti painetta viranomaisissamme, hän sanoo.

Hankkeen toteuttamisen jälkeen on Islannissa astunut voimaan uusi laki, joka on helpottanut oikeuden hakemista, jos joku on levittänyt sinusta seksuaalisia kuvia vastoin tahtoasi. Laki astui voimaan vuonna 2021 ja tarkoittaa, että kuvien levittäminen ja sillä uhkailu on laitonta.

– En sano, että hankkeemme ansiosta saimme uuden lain, mutta uskon hankkeemme edesauttaneen keskustelun avaamisessa ja ymmärrystä siitä, että tämä on yksi väkivallan muoto, sanoo Brynhildur Heiðar- og Ómarsdóttir.

Naisiin kohdistuvaa verkkoväkivaltaa Pohjoismaissa

Rahoittanut: Pohjoismaiden tasa-arvorahasto

Myönnetty vuonna: 2015

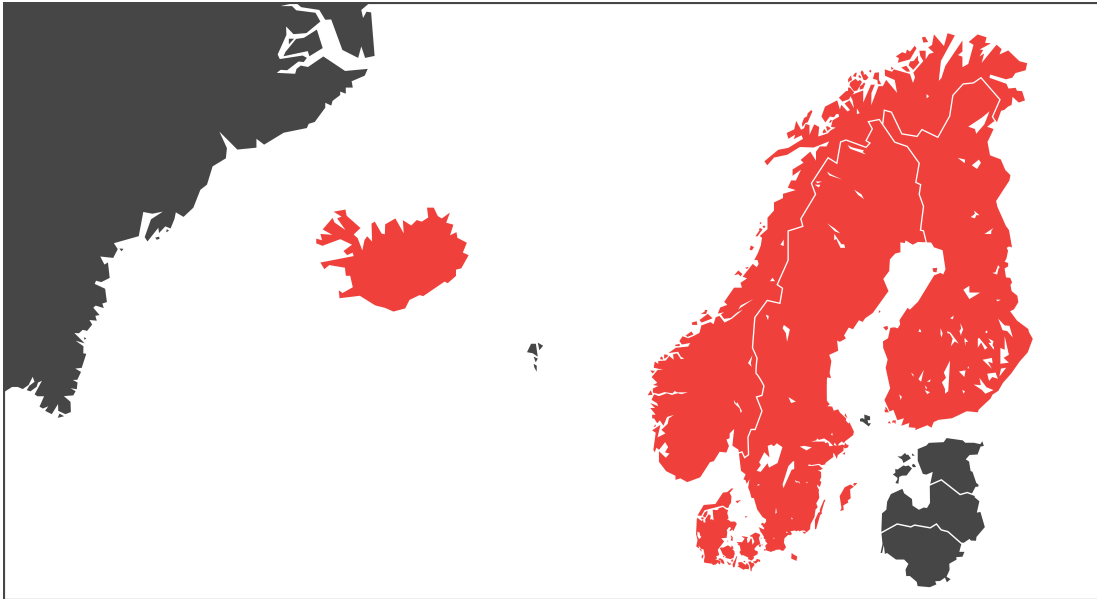
Aihe: Sukupuoleen perustuva väkivalta

Rahoituksen määrä: 280 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Kvenréttindafélag Íslands (IS)
- Kvinderådet (DK)
- KUN – senter for kunnskap og likestilling (NO)

Uusi pohjoismainen miehiin ja maskuliinisuusnormeihin keskittyvä alusta

NORJA, TANSKA, ISLANTI, RUOTSI, SUOMI, USA

Talvella 2017 järjestettiin ensimmäinen pohjoismainen MenEngage-konferenssi. MenEngage on kansainvälinen liike, joka haluaa haastaa tuhoisat maskuliinisuusnormit ja saada miehet mukaan tasa-arvotyöhön. Pohjoismaiden tasa-arvorahastolta rahoitusta saanut pohjoismainen konferenssi järjestettiin Oslolla lausekkeen "Making the Invisible Visible: Transforming Social Norms among Boys & Men for Gender Justice in Practice" alla.

Konferenssi keskittyi pohjoismaisiin ehtoihin ja haasteisiin ja kokosi yhteen järjestöjä kaikista pohjoismaista. Alullepanijana toimi norjalainen Reform-puolue. Heidän puheenjohtajansa Ole Bredesen Nordfjell kertoo, että osallistuttuaan useisiin kansainvälisiin miehiä ja tasa-arvoa käsitteleviin konferensseihin, hän näki kohtaamisen tarpeen pohjoismaisessa kontekstissa. Hän uskoo, että pohjoismaiset tasa-arvojärjestöt voivat hyötyä yhteistyöstä paljonkin.

– On itsestäänselvää, että voimme oppia paljon myös muiden maiden järjestöiltä, Euroopassa ja muualla maailmassa, mutta kokemustenvaihto ja yhteisten kampanjoiden tekeminen on yksinkertaisempaa Pohjoismaiden välillä, sillä meidän yhteiskuntamme ovat samantyyllisiä. Meillä on esimerkiksi samantyylliset hyvinvointijärjestelmät ja koulujärjestelmät. Pohjoismaissa aloitimme myös muita maita aikaisemmin miesten mukaan saamisen tasa-arvotyöhön ottamalla esimerkiksi isyyslomat käyttöön, hän sanoo.

Uraauurtava konferenssi

Noin 100 henkilöä osallistui konferenssiin, joka keskittyi yhteisiin haasteisiin ja oppimisesimerkkeihin. Järjestöjä monista eri maista, sekä pohjoismaisia että

pohjoismaiden ulkopuolelta, esittelivät toimintaansa. Seminaarin aikana nostettiin esille aiheita kuten miesten väkivalta, maahanmuuttajataustaisten miesten kokemukset ja miesten puute hoitoaloilla.

Ole Bredesen Nordfjell kokee, että konferenssi oli monin tavoin urauurtava, esimerkiksi työskentelytavan kautta. Tavoitteena oli luoda alusta, jossa osallistujat voivat oppia toisiltaan ja löytää ratkaisuja yhdessä, ja tämä oli ominaista koko järjestelylle.

– Ei ollut niin, että osallistujat tulivat suoraan katettuun pöytään, vaan kaikki mukana olleet osallistuivat sisällön tuottamiseen. Uskon, että se oli menestys, hän sanoo.

Hän korostaa myös konferenssin intersektionaalista lähtökohtaa.

– Meille oli tärkeää antaa tilaa erilaisille kokemuksille ja näkökulmille ja uskon, että onnistuimme siinä, hän sanoo.

Pohjoismaisen yhteistyön syventäminen

Ole Bredesen Nordfjell uskoo, että intersektionaalisen lähtökohdan ansiosta konferenssi auttoi valaisemaan uusia asioita ja antamaan uutta energiaa pohjoismaisille tasa-arvojärjestöille, jotka keskittyvät miehiin ja maskuliinisuuteen. Lisäksi hän katsoo, että konferenssi johti syvempään eri maissa olevien järjestöjen väliseen yhteistyöhön ja uskoo, että järjestely vahvisti sekä järjestöjä että yksilöitä.

– Tasa-arvotyössä ja varsinkin me, jotka työskentelemme feministisessä työssä miesten asioiden parissa, voimme joskus tuntea itsemme yksinäisiksi, mutta konferenssin aikana kävi selväksi, että meitä on monia, jotka ponnistelemme saman tavoitteen puolesta, hän sanoo.

Pohjoismainen MenEngage-konferenssi – tehdä näkymätön näkyväksi

Myönnetty vuonna: 2016

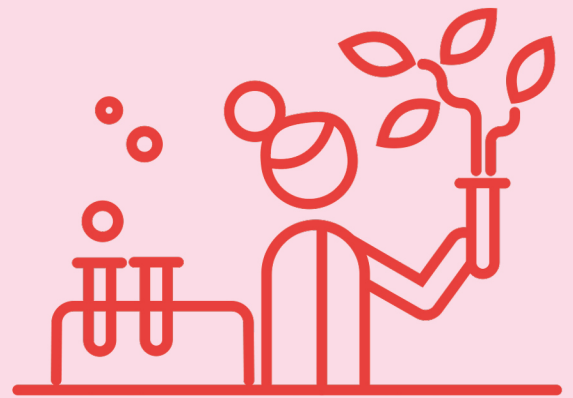
Aihe: Maskuliinisuudet

Rahoituksen määrä: 400 000 DKK

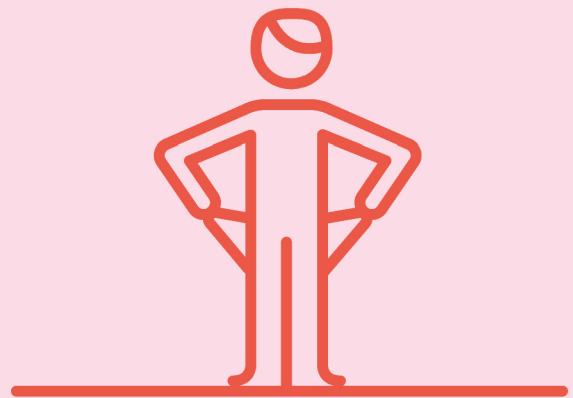
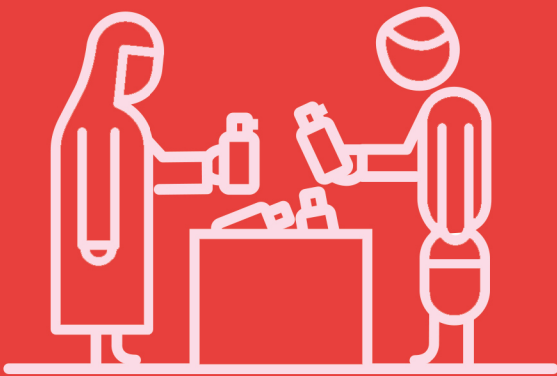

Yhteistyökumppanit:

- Reform – ressurscenter for menn (Reform – Resource Centre for Men) (NO)
Forening for Fælles Ligestilling (The association gender equality for all) (DK)
Jafnréttisstofa (Centre for gender equality) (IS)
Män för Jämställdhet (Men for gender equality) (SE)
Men Engage Alliance – global secretariat (US)
Poikien Talo (Boy's House) (FI)
Profeministimiehet (Profeminist men) (FI)

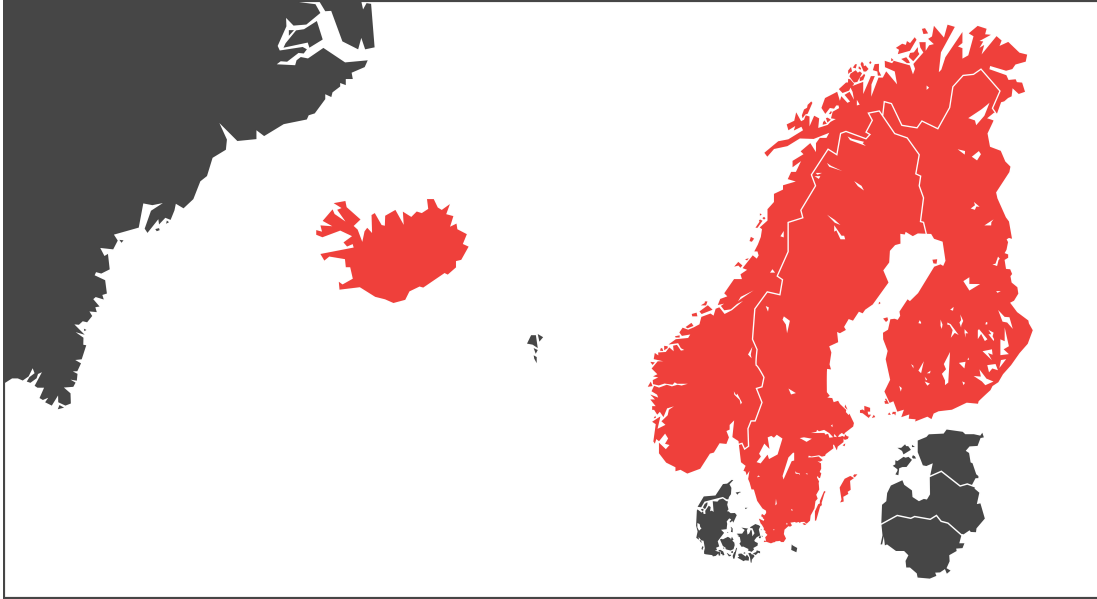
41
SEMINARS

32
PUBLICATIONS

Nuorille normien rikkojille tukea työssäoppimisen aikana

NORJA, ISLANTI, AHVENANMAA, SUOMI, RUOTSI

Paljon tehdään työtä sen eteen, että nuoret uskaltaisivat rikkoa sukupuoliormeja koulutusvalintojensa kautta, mutta miten tuetaan oppilaita parhaiten, kun he ovat tehneet valintansa? Siihen keskittyi "Tasa-arvoa työssäoppimiseen Pohjoismaissa" -hanke, jota Pohjoismaiden tasa-arvorahasto rahoitti vuonna 2018.

– Ei riitä, että sanoo "haluamme lisää miehiä kouluun" tai "aloittakaa hanke, jonka kautta saamme tytöt kiinnostumaan teknologiasta". Oppilaat eivät jää työpaikoille, mikäli he eivät viihdy siellä, sanoo Gunilla Rooke, Ruotsin opetushallituksen opetusneuvosto ja yksi hankkeen koordinaattoreista.

Hanke toteutettiin yhteistyössä Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Ahvenanmaan toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli saada kuva siitä, millaista tukea oppilaat saava työssäoppimisen aikana, eli harjoittelussa, ja mitä tarpeita ohjaajilla ja kouluhenkilökunnalla, joiden tehtävänä on tukea oppilaita, on.

"Oppilaat järkyttyvät"

Gunilla Rooke toteaa, että vanhentuneet normit ovat ominaisia monille työpaikoille ja monet oppilaat järkyttyvät ensimmäisestä kosketuksesta työelämään.

– Tämä saattaa koskea tyttöjä, jotka tulevat rakennustyömaille, joissa ei ole pukuhuoneita heille tai pukuhuoneet ovat täynnä alastomien tyttöjen kuvia. Tai pojista, jotka aloittavat työt hoitoalalla tai esikoulussa, mutta kohtaavat kulttuurin, joka tekee heistä epäilyttäviä tai sulkee heidät ulkopuolelle.

Kaikilla hankkeessa mukana olleilla pohjoismailla on samanlaisia haasteita, hän toteaa.

– Koulutuksen ja työelämän esteitä asettavista rakenteellisista ongelmista puhutaan kauttaaltaan hyvin vähän. Se ihmetyttää minua, hän sanoo.

Gunilla Rooke kokee, että heidän hankkeensa auttoi lisäämään ihmisten tietoisuutta tasa-arvon haasteista työssäoppimisen yhteydessä. Hän näkee myös, että hanke on vahvistanut osallistuvien järjestöjen välisiä suhteita ja tasoittanut tietä yhteistyön jatkamiselle.

– Pohjoismaissa on samantyylliset koulutusjärjestelmät, joten meillä on hyvät mahdollisuudet tukea toisiamme ja edistyä yhdessä, hän sanoo.

Pohjoismainen konferenssi Tukholmassa

Työssäoppimishankkeen aikana järjestettiin muun muassa Tukholmassa pohjoismainen konferenssi, johon osallistui sekä koulujen että eri toimialajärjestöjen edustajia. Hankkeen myötä on aloitettu myös uusia koulutustoimia, joiden tavoitteena on vahvistaa tasa-arvo-osaamista henkilöillä joiden tehtävänä on tukea oppilaita harjoittelun aikana. Tämän vuoksi Gunilla Rooke uskoo, että heillä, joiden tehtävänä on ohjata oppilaita työpaikoilla, on nyt paremmat valmiudet kuin aikaisemmin.

– Hanke auttoi meitä näkemään, mihin meidän on panostettava työssäoppimisen yhteydessä, hän sanoo.

Hän näkee, että edessä on vielä paljon työtä, epäperinteisiä koulutusvalintoja tekevien oppilaiden tukemiseen.

– Meidän on opittava tukemaan paremmin, mikäli haluamme pitää heistä huolta niin, että he jaksavat pitää kiinni valinnoistaan. Se on haaste sekä työaloille että kouluille, hän sanoo.

Tasa-arvoa työssäoppimisessa Pohjoismaissa

Myönnetty vuonna: 2017

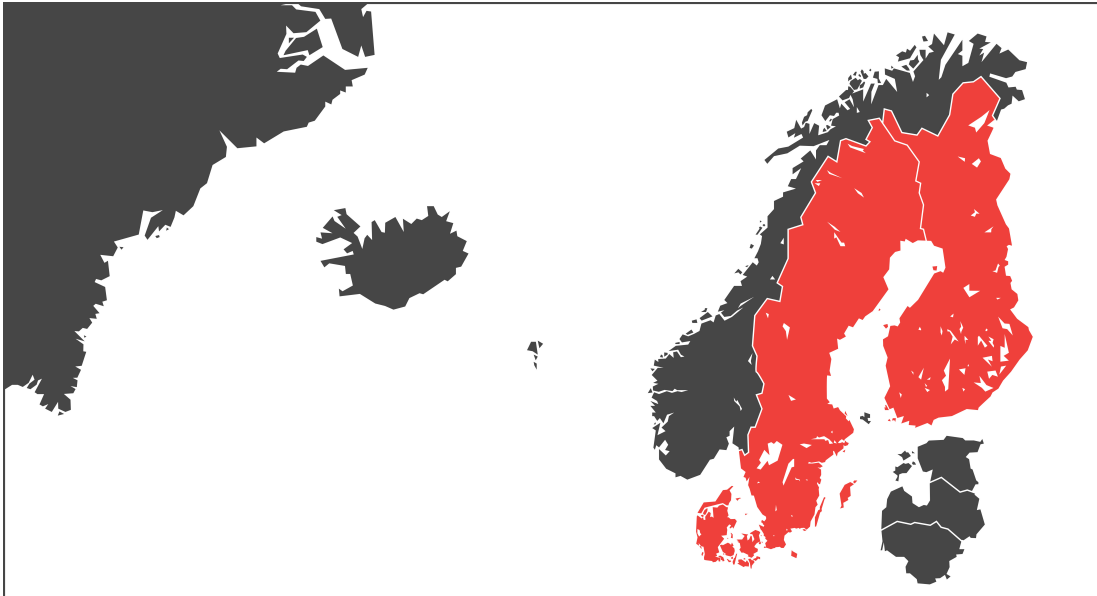
Aihe: Työelämä ja työmarkkinat, koulutus

Rahoituksen määrä: 400 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Akershus fylkeskommune (NO)
- IDAN (IS), Ålands Yrkesgymnasium (AX)
- Yrkesakademin (FI)
- Opetushallitus (FI)
- Skolverket (SE)

GenderLAB, muutostyön työpajamenetelmä

TANSKA, SUOMI, RUOTSI

Tasa-arvotyössä ei ole mitään yleispäteviä ratkaisuja, jotka toimisivat kaikkialla. Siksi voi olla vaikeaa neuvoa, miten muutostyössä tulisi edetä. Tämä oli lähtökohtana, kun tanskalaiset, suomalaiset ja ruotsalaiset toimijat kehittivät työpajamenetelmän GenderLAB.

Menetelmä kehitettiin vuosina 2018–2019 "Co-creating gender equality from classroom to organization: Innovations in Nordic welfare" -hankkeen kautta. Hankkeen aikana toteutettiin kokeellisia työpajoja Kööpenhaminassa, Helsingissä ja Tukholmassa.

Menetelmän lähtökohtana on, että työpajat perustuvat osallistujien omiin kokemuksiin ja paikallisiin haasteisiin.

– Osallistujat saavat itse tunnistaa ongelmat ja löytää ratkaisut, sanoo Sara Louise Muhr, Copenhagen Business Schoolin professori.

Hän kertoo, että GenderLABin menetelmä perustuu normikritiikin ja "Design Thinkingin" yhdistelmään.

Normikritiikki on itsestäänselvänä pidettyjen normien ja rakenteiden esille tuomista ja muuttamista. "Design Thinking" on menetelmä, jota muotoilijat usein käyttävät löytääkseen luovia ratkaisuja monimutkasiin ongelmiin.

– Huomasimme, että nämä menetelmät sopivat todella hyvin yhteen, sanoo Sara Louise Muhr.

Kehitetään ratkaisuja yhdessä

GenderLABin aikana tavoitteena on, että osallistujat saavat tietoa oman järjestönsä tasa-arvohaasteista ja intoa osallistua muutostyöhön. Heidän tulee myös saada työpajan kautta ratkaisuja, joita he ovat itse olleet mukana kehittämässä.

– Niiden on oltava konkreettisia ehdotuksia, jotka he voivat ottaa mukaan kotiin ja ottaa käyttöön heti huomenna, sanoo Sara Louise Muhr.

Hän kertoo, että työpajat koostuvat erilaisista vaiheista ja harjoituksista.

– Jotta päästään irti ja pystytään ajattelemaan luovasti, voidaan esimerkiksi heitellä ajatuksia vapaasti ja keksiä mahdollisimman monia ratkaisuja neljässä minuutissa, hän sanoo.

Onnistunut yhteistyö

GenderLAB-menetelmän on kehittänyt Copenhagen Business School ja KVINFO (Tanskan sukupuoli- ja tasa-arvokeskus) yhteistyössä Kungliga Tekniska Högskolan, KTH:n ja Helsingin kauppakorkeakoulu Hankenin GODESS-tutkimuslaitoksen kanssa. Sara Louise Muhr kuvailee pohjoismaista yhteistyötä menestykseksi.

– Tuomme mukamme erilaisia näkökulmia ja pystymme näkemään toistemme sokeat pisteet. Emmekä ole kovinkaan erilaisia. Pystymme oppimaan toisiltamme ja jaamme uskomuksen, että on tärkeää haastaa normit ja valtarakenteet, hän sanoo.

GenderLAB-menetelmää levitetään muun muassa KVINFO:n ja Copenhagen Business Schoolin verkkosivujen kautta. Siellä kerrotaan, miten GenderLAB voidaan toteuttaa.

– Itse päätetään, kuinka kattava työpajan tulee olla. GenderLAB voidaan toteuttaa pienimuotoisesti tai isosti yhdessä moderaattoreiden kanssa, jotka varmistavat, että kaikki toimii, sanoo Sara Louise Muhr.

Hän kertoo, että työpajamenetelmä on osoittautunut potentiaaliseksi myös sukupuolialueen ulkopuolella.

– Esimerkiksi vuonna 2019 järjestimme QueerLABin Kööpenhaminan Pride-tapahtuman aikana.

Co-creating gender equality from classroom to organization: Innovations in Nordic welfare

Myönnetty vuonna: 2018

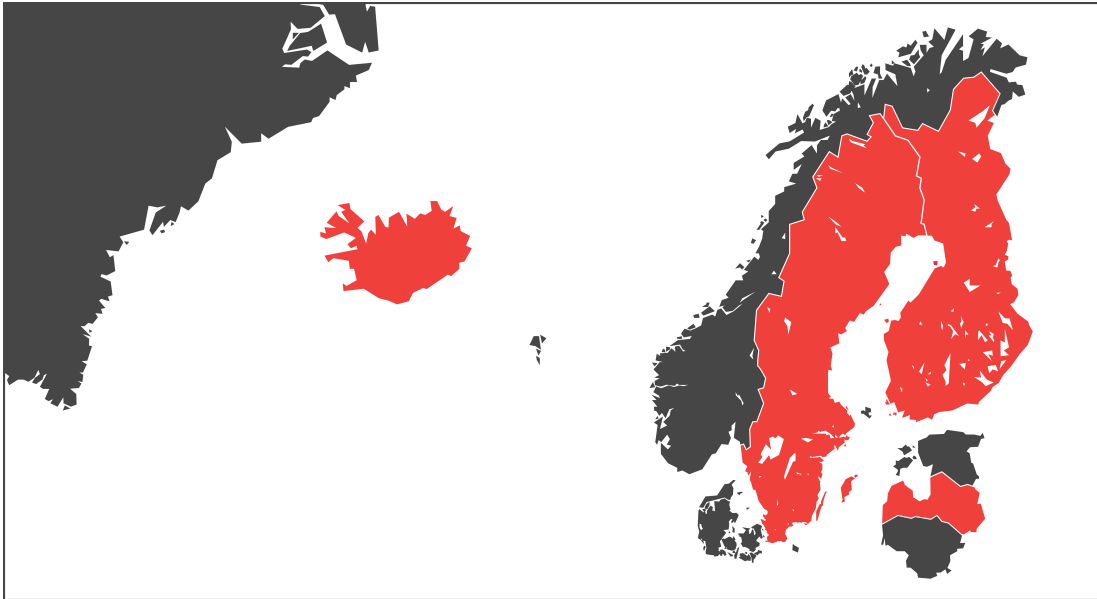
Aihe: Tasa-arvo- ja hyvinvointipolitiikka

Rahoituksen määrä: 310 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Copenhagen Business School, (DK)
- Hanken School of Economics, (FI)
- KTH Royal Institute of Technology (SE)

Nuorten keskuudessa tapahtuvan seksuaalisen häirinnän vastaista toimintaa

RUOTSI, SUOMI, LATVIA, ISLANTI

Eri pohjoismaiden lastenoikeusjärjestöjen edustajat näkivät Metoo-liikkeen jälkeen, että tarvittiin lisää tietoa siitä, miten seksuaalinen häirintä voi toimia kiusaamisen muotona.

– Pohjoismaat ovat maailman johtavia kiusaamisen ehkäisyssä, mutta kun kyse on seksuaalisesta häirinnästä, huomasimme, että on tehtävä enemmän. Näimme, että kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän kentät oli tarpeen yhdistää, sanoo Åsa Gustavsson, ruotsalaisen Friends-järjestön asiantuntija.

Hän toimi ruotsalaisena koordinaattorina Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteisprojektissa "Research-based knowledge against sexual harassment and bullying among children and young people". Pohjoismaiden tasa-arvorahasto myönsi hankkeelle rahoitusta vuonna 2019 ja tuloksena syntyi yksi raportti ja yksi konferenssi, joka kokosi yhteen kiusaamista vastaan työskenteleviä toimijoita.

Hankkeeseen osallistui lastenoikeusjärjestöjä Ruotsista, Suomesta, Islannista ja Liettuasta.

Parempaa tukea riskialttiissa asemassa oleville lapsille

Yhtenä vaikeutena kiusattujen lasten ja nuorten tukityössä on se, että monet uhrin tuntevat häpeää. Tämä johtaa siihen, etteivät he halua kertoa, mitä he ovat joutuneet kokemaan ja tämä koskee ehkä erityisen paljon seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutuneita lapsia, uskoo Åsa Gustavsson.

Hän näkee, että heidän hankkeensa on muun muassa lisännyt tietämystä siitä, miten voidaan helpottaa lapsia ja nuoria kertomaan omasta altistumisestaan.

– Lapset vastaavat usein ei, jos vain kysymme lapsilta, ovatko he joutuneet seksuaalisen häirinnän kohteeksi, mutta jos taas kysymme tarkemmin eri toimista tai onko joku tehnyt heille jotain ilman heidän suostumustaan, silloin tulevat tarinat esiin, hän sanoo.

Tiedon jakaminen jatkuu

Åsa Gustavsson näkee näin jälkikäteen ajatellen, että Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteishanke ei ainoastaan tuonut uutta tietoa seksuaalisen häirinnän vastaiseen työhön. Hänen mielestään yhtenä tärkeänä sivuvaikutuksena on Pohjoismaiden ja Baltian maiden lastenoikeusjärjestöjen väliset syventyneet suhteet.

– Hankkeen kautta saimme mahdollisuuden jakaa menetelmiä ja työtapoja, ja tämä jakaminen on jatkunut, hän sanoo.

Hankkeen aikana perustettiin siihen osallistuvien organisaatioiden edustajien verkosto ja he ovat jatkaneet säännöllisiä tapaamisia.

– Muilta oppiminen on todella arvokasta. Yhdessä olemme myös vahvempi ääni. Toivottavasti tämä auttaa meitä saamaan läpi poliittisen tason muutoksia, sanoo Åsa Gustavsson.

Kouluissa tapahtuvan kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän vastaisessa työssä hän näkee, että erityisesti nuorten LGBTI-henkilöiden alttius kaipaa enemmän näkyvyyttä.

– Näemme, että juuri nuoret hbtq-henkilöt joutuvat usein riskialueelle ja altistuvat monenlaiselle väkivallalle.

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvan seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen vastaista tutkimuspohjaista tietoa

Myönnetty vuonna: 2019

Aihe: Lapset ja nuoret, seksuaalinen häirintä

Rahoituksen määrä: 296 640 DKK

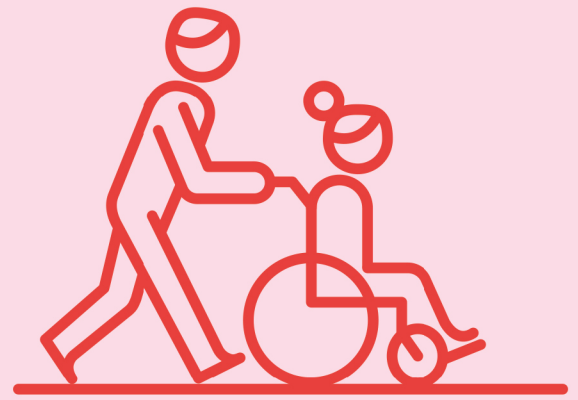

Yhteistyökumppanit:

- Stiftelsen Friends (SE)
- Folkhälsan (FI)
- Mannerheim League (FI)
- Child Line/Vaiku Linija (LT)
- Heimili og skóli (IS)

24

NETWORKS

25.5

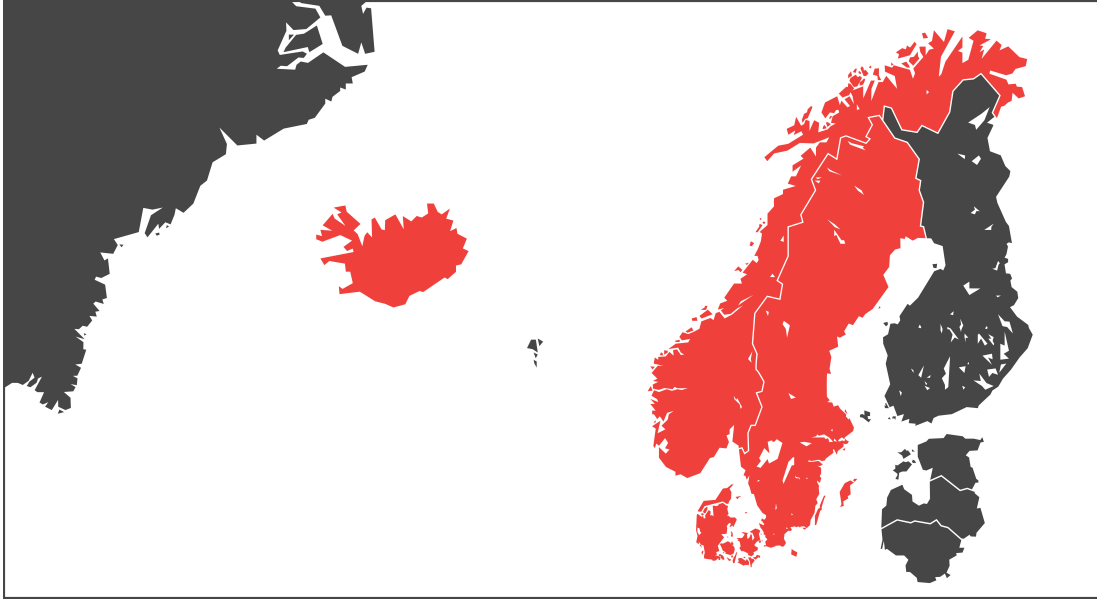
**MIO DKK
FURTHER FUNDING**

79

PROJECTS

Monimuotoisuus mediassa – laatu- ja demokratiakysymys

TANSKA, ISLANTI, RUOTSI, NORJA

Sukupuolten välinen tasapaino mediamaailmassa on "Uusi pohjoismainen malli tasa-arvon lisäämiseksi pohjoismaisessa mediateollisuudessa" -hankkeen tavoitteena. Pohjoismaiden tasa-arvorahasto myönsi hankkeelle rahoitusta vuonna 2020. Kolmen vuoden aikana kerätään hyviä esimerkkejä ja kehitetään uusia ehdotuksia työ- ja johtamismenetelmiksi. Hankkeeseen osallistuu ammattiliittoja, toimittajakoulutusta tarjoavia yliopistoja ja Tanskan, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Suomen medioita.

– Hankkeen aikana olemme keränneet ja jakaneet hyviä ideoita siitä, kuinka meidän tulee vastata toimitusten kohtaamiin haasteisiin kaikkialla Pohjoismaissa, sanoo Marion Hannerup, joka johtaa hanketta yhdessä Gitte Rabølin kanssa.

Heillä molemmilla on pitkäaikainen työkokemus media- ja viestintäalan huippujohtajina ja nykyään he työskentelevät itsenäisinä neuvonantajina.

Miesten valta-asema – demokratiangonema

Hanke haluaa tuoda esille ja haastaa miesten valta-aseman sekä mediasisällössä että mediaorganisaatioissa Pohjoismaissa. Se, että naisille ei anneta yhtä paljon tilaa kuin miehille, on demokratiangonema, sanoo Marion Hannerup ja Gitte Rabøl.

–On kyse siitä, kuka saa puhua ja miten, sekä siitä, kuka on johtoasemassa. Sukupuolten välisen tasapainon on oltava parempi miespuolisten ja naispuolisten asiantuntijälähteiden ja johtotehtävissä olevien välillä, sanoo Gitte Rabøl.

Hän näkee, että vanhat perinteet ovat ominaisia media-alalle, missä tunnustusta ovat saaneet ensisijaisesti miesten kyvyt ja missä miehet, tietoisesti tai tiedostamattaan, ovat pitäneet toistensa puolia. Yhdessä media-alan epäselvien urapolkujen kanssa on tämä johtanut siihen, että naisten on ollut vaikeampaa päästä korkeimpiin tehtäviin.

Jotkut maat ovat askeleen edellä

Gitte Rabøl ja Marion Hannerup katsovat, että pohjoismaiden media-alat ovat edenneet eri tavalla työssään tehdä näkyväksi ja haastaa miesten valta-asema.

– Tanskassa ollaan itse asiassa vasta nyt alettu näkemään reaktioita, mikäli tv-ohjelmien paneeleissa on osallistujina ollut vain miehiä. Tätä keskustelua on käyty muissa pohjoismaissa jo pitkään, sanoo Gitte Rabøl.

Hän toivoo, että heidän hankkeessa kehittämästään työmenetelmästä on konkreettista hyötyä eri media-alan toimijoille, ja että hanke onnistuu innostamaan osoittamalla myönteisiin aloitteisiin.

– Esimerkiksi Islannin yliopistossa järjestetään joka vuosi monimuotoisuusviikko. Ehkä jotain vastaavaa voitaisiin tehdä muissakin Pohjoismaiden toimittajakoulutuksissa, sanoo Marion Hannerup.

Hän on vakuuttunut siitä, että eri pohjoismaisilla media-alan toimijoilla on toisiltaan paljon opittavaa, hän uskoo myös, että pohjoismainen yhteistyö saattaa nopeuttaa tasa-arvotyön kautta tapahtuvaa muutostahtia.

– Pohjoismaissa on yhteisöllisyyttä ja me olemme kiinnostuneita siitä, miten muissa maissa työskennellään. Samalla myös vertailemme itseämme toisiin eikä kukaan halua olla huonoin. Kilpailemme siitä, kuka on luokan paras ja se on voima, joka vie meitä eteenpäin, hän sanoo.

Monimuotoisuus lisää laatua

Marion Hannerup näkee, että sukupuolten välisen tasapainon tavoittelu koskee sekä oikeudenmukaisuutta että medioiden laatua.

– Olemme vakuuttuneita siitä, että monimuotoisuus nostaa sekä toimituksellista laatua että demokraattista keskustelua. Meillä ei ole varaa olla priorisoimatta tätä, hän sanoo.

Ny Nordisk Model for større ligestilling i den nordiske mediebranche

Myönnetty vuonna: 2020 strategisen ohjelmahaun kautta sukupuolen mukaan eriytyneistä työmarkkinoista

Aihe: Työelämä ja työmarkkinat, sukupuolen mukaan eriytyneet työmarkkinat

Rahoituksen määrä: 1 600 000 DKK

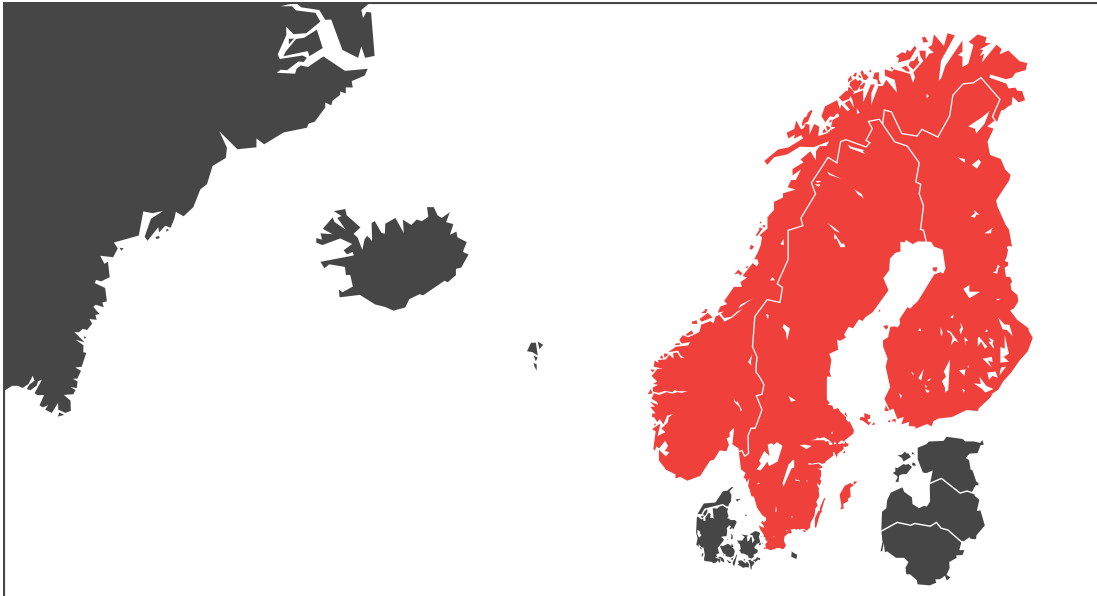
Yhteistyökumppanit:

- Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DK)
- Bifrost university (IS)
- Svenska Journalistförbundet (SE), Kvinfor (DK)
- Dansk journalistforbund (DK)
- Mediebedrifterne (NO)

Muut yhteistyökumppanit:

- Dagbladet Børsen (DK)
- Chef (SE)

Menetelmiä koulujen normikriittiseen työhön

NORJA, SUOMI, RUOTSI, AHVENANMAA

Normeja rikkovat oppilaat ovat erityisen alttiita kiusaamiselle, ahdistelulle ja syrjinnälle. Ehkä oppilaskunnat pystyvät näyttämään tietä kouluympäristöön, joka on avoin ja vastaanottavainen kaikille. Se on "Turvalliset koulut – pohjoismainen menetelmä oppilasosallistumiseen ja normikriittisyyteen" -hankkeen lähtökohta.

– Tutkimukset osoittavat, että oppilaat, jotka rikkovat normeja esimerkiksi sukupuolen ilmaisun, seksuaalisuuden, ihonvärin tai toiminnallisuuden suhteen ovat koulussa erityisen riskialttiissa asemassa. Normit ovat kapeat ja jos millään tavalla erotut joukosta, olet vaarassa joutua haavoittuvaan asemaan, sanoo Linn Bylund, Norjan tasa-arvokeskus KUN:n vanhempi neuvonantaja.

He johtavat "Turvalliset koulut" -hanketta yhteistyössä Ruotsin, Suomen ja Ahvenanmaan järjestöjen kanssa.

– Huomasimme, että maidemme koulumaailmoissa puhutaan paljon normikriittisyydestä, mutta käytännössä ei tapahdu paljon mitään ja siihen me haluamme puuttua, hän sanoo.

Tuotetaan uutta menetelmämateriaalia

"Turvalliset koulut" sai rahoitusta Pohjoismaiden tasa-arvorahastolta vuonna 2021. Hankkeen kautta kehitetään ja testataan menetelmämateriaalia normikriittiseen työhön maiden yläasteilla ja lukioissa. Materiaali on suunnattu oppilaskunnille, koulujen johdoille ja oppilasedustajille (jotka tutkivat ilmoituksia koulussa tapahtuvasta loukkaavasta käytöksestä).

Linn Bylund uskoo, että oppilaskunnilla voi olla tärkeä rooli koulun normikriittisessä työssä, koska oppilaskuntien edustajilla on koulun johtoon verrattuna parempi näkemys siitä, mitä oppilaiden välillä tapahtuu.

– Oppilaita on kuunneltava, jotta onnistutaan tekemään kouluista turvallisia paikkoja kaikille, hän sanoo.

Hän katsoo, että oppilaskunnan yksi tärkeä tehtävä on tehdä näkyväksi ne normit, jotka ovat koululle ominaisia ja mihin ryhmiin tämä vaikuttaa negatiivisesti. Oppilaskunnan edustajien on tiedostettava omat etuoikeutensa, jotta tässä tehtävässä onnistutaan.

– Jos kaikki oppilaskunnassa istuvat ovat valkoisia, ei ehkä nähdä, että koulussa ilmenee rasismia, esimerkiksi.

”Turvalliset koulut” -menetelmä ohjaa juuri tämäntyyppisten haasteiden ympärillä ja antaa konkreettisia vinkkejä siitä, kuinka oppilaskunnat voivat toimia normikriittisellä tavalla.

– Jos halutaan laaja katsaus koulussa ilmenevistä normeista, voidaan esimerkiksi lähettää kaikille koulukavereille kyselylomake.

”Rehtoreiden on kuunneltava”

Linn Bylund korostaa, että yksi edellytys sille, että oppilaskunnan työllä on merkitystä, on se, että koulun johto todellakin kuuntelee heitä.

– Tekopyhä oppilasdemokratia ei kelpaa, vaan rehtoreiden on aidosti kuunneltava, hän sanoo.

”Turvalliset koulut” -hankkeen aikana on käynyt ilmi, että monien oppilaskuntien mielestä koulun johtoa on vaikea tavoittaa. Siksi menetelmämateriaali sisältää mallin siitä, miten viestintää voidaan järjestää niin, ettei oppilaskuntien näkemyksiä voida jättää huomiotta, torjua tai unohtaa.

Linn Bylund uskoo, että pohjoismaisen yhteistyön kautta löytyy paljon saavutettavaa paremman kouluympäristön puolesta.

– Koulumallimme ovat samantyyliiset ja normikriittisessä työssä on meillä vastassa samantyyliisiä haasteita. Uskon, että liittymällä yhteen voimme nopeuttaa prosessia sen sijaan, että työskentelisimme eri suuntiin.

Trygge skoler – nordisk metode for elevmedvirkning og normkritikk

Myönnetty vuonna: 2021

Aihe: Lapset ja nuoret, koulutus

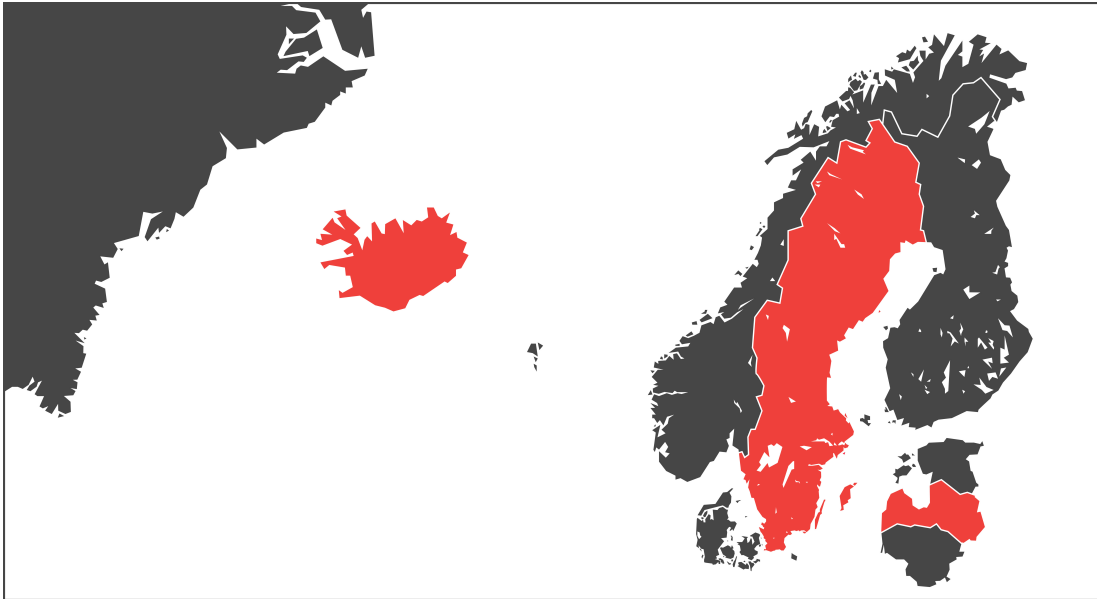
Rahoituksen määrä: 498 170 DKK

Yhteistyökumppanit:

- Likestillingscenteret KUN (NO)
- Ekvälita (FI)
- Elevernas Riksförbund (SE)
- Ålands feministparaply rf (AX)
- Elev og lærlingeombud i Trøndelag (NO)
- Ruotsinkielinen opiskelijajärjestö (FI)

Tasa-arvonäkökulma kriisitietoon (korona)pandemian aikana

ISLANTI, RUOTSI, LATVIA

Kuinka hyvin Ruotsin ja Islannin viranomaiset onnistuivat tavoittamaan maahanmuuttajanaiset COVID-19-pandemian aikana? Saiko ryhmä riittävästi tartunnan leviämistä ja rokotusmahdollisuuksia koskevaa tietoa? Tätä tutkitaan Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteishankkeessa "Gender-based health inequalities among migrant women during COVID-19 and public health responses in the Nordic countries".

Hankkeen taustalla on, että pandemia on vaikuttanut suhteettoman paljon sekä ryhmään "ulkomailla syntyneet henkilöt" että ryhmään "naiset". Molemmilla ryhmillä on enemmän diagnosoituja COVID-19 tapauksia, ja näyttää siltä, että viranomaistoimenpiteiden pitkän aikavälin seuraukset vaikuttavat ryhmiin enemmän. Maahanmuuttajien keskuudessa on myös rekisteröity alhaisempi määrä rokotettuja ja suhteellisen suuri määrä kuolleita. Hankkeen johtajan, Islannin Akureyrin yliopiston professori Markus Mecklin mukaan juuri maahanmuuttajanaisten tilanne pandemian aikana on huonosti selvitettyä aluetta.

Hän uskoo, että yksi syy siihen, miksi sekä ryhmä "maahanmuuttajat" että ryhmä "naiset" kärsivät pandemian aikana erityisen ankarasti, on se, että monet näihin ryhmiin kuuluvista työskentelevät ammateissa, joissa ei voi vältyä altistamasta itseään riskeille.

– Etätyö ei ole vaihtoehto, jos siivoat, työskentelet tehtaalla tai hoitoalalla, hän sanoo.

Toisena selityksenä, miksi maahanmuuttajat kärsivät erityisen ankarasti, hän mainitsee ahtaat asumisolot ja alhaisemman määrän rokotettuja.

Keskiössä latvialaiset maahanmuuttajat

Meneillään olevassa hankkeessa on mukana tutkijoita Islannista, Ruotsista ja Latviasta. He tutkivat, kuinka hyvin Ruotsin ja Islannin viranomaisten kriisitiedotus tavoitti latvialaiset maahanmuuttajat ja erityisesti maahanmuuttajanaiset. Se, miksi ollaan valittu keskittyä juuri latvialaisiin maahanmuuttajiin, johtuu siitä, että ryhmä on suhteellisen suuri sekä Ruotsissa että Islannissa.

Tutkijat haastattelevat hankkeen aikana latvialaisia maahanmuuttajia Islannissa ja Ruotsissa, mutta myös Latviassa asuvia.

– Meitä kiinnostaa, heijastuuko kotimaassa vallitseva tilanne maahanmuuttajien COVID-19- ja rokotusnäkemyksissä, sanoo Markus Meckl.

Mikäli on niin, että kriisiaikoina maahanmuuttajat hankkivat tietoa pääsääntöisesti kotimaistaan, niin hänen mukaansa on Pohjoismaiden viranomaisten otettava tämä huomioon, kun kriisitiedottamista suunnitellaan ja tiedotuskanavia valitaan.

Tasa-arvonäkökulma kriisitietoon

Markus Meckl pitää tasa-arvonäkökulmaa tärkeänä myös kriisitiedossa. Hän ja muut tutkijat selvittävät hankkeen aikana, mikä merkitys sukupuolella on ollut siihen, mistä maahanmuuttajat ovat saaneet tietoa koronaviruksen leviämisestä ja rokotusmahdollisuuksista.

– Emme tiedä, onko sukupuolten välisiä eroja, mutta sitä voidaan pitää mahdollisena, sanoo Markus Meckl.

Hän uskoo, että Pohjoismaiden viranomaisten on tarkistettava, kuinka hyvin kriisitiedotus onnistui tavoittamaan maahanmuuttajat pandemian aikana, ja mikäli selviää, että maat selviytyivät tehtävästä eri tavalla, on siinä mahdollisuus oppia toisiltaan. Hän toivoo, että heidän hankkeensa tuo mukanaan tietoa tulevaisuutta varten.

– COVID on enemmän tai vähemmän ohi, mutta seuraavassa kriisissä on tavoitettava koko väestö. Se ei ehkä riitä, että tietoa vain käännetään eri kielille, vaan tarvitaan jotain enemmän, hän sanoo.

Gender-based health inequalities among migrant women during COVID-19 and public health responses in the Nordic countries

Myönnetty vuonna: 2022

Aihe: Tasa-arvo- ja hyvinvointipolitiikka, terveys

Rahoituksen määrä: 500 000 DKK

Yhteistyökumppanit:

- University of Akureyri (IS)
- Göteborgs universitet (SE)
- Riga Stradiņš University, (LT)

nikk.no/nordiskjamstalledhetsfond

Tietoja tästä julkaisusta

Kymmenen vuotta yhteistyötä pohjoismaisen tasa-arvorahaston kautta

Nord 2023:008

ISBN 978-92-893-7557-3 (PDF)

ISBN 978-92-893-7558-0 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/nord2023-008>

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2023

Kuvitus: Knud Andersen

Ulkoasu: Mette Agger Tang

Julkaistu:

Pohjoismainen tasa-arvotiedon keskus, NIKK, on Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyöelin.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimmista alueellisista yhteistyömuodoista.

Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Kööpenhamina

www.norden.org

Lisää pohjoismaisia julkaisuja on luettavissa osoitteessa www.norden.org/fi/julkaisut